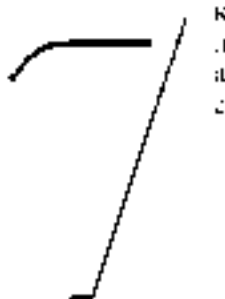

Купить в Беларуси: <http://belveter.by>

Купить в России: <http://mlbv.ru>

ДАВЕДНІК

ПА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

**Даведнік для вучняў устаноў
агульнай сярэдняй адукацыі**

2-е выданне

М а з ы р
«Белы Вечер»
2 0 1 4

Купить в Беларуси: <http://belveter.by>

Купить в России: <http://mlbv.ru>

УДК 811.161.3(075.3=161.1)

ББК 81.2Бей-922

Д13

С к л а д а л ь н і к **А. В. Ляўковіч**

Р э ц е н з е н т ы :

кандыдат філалагічных навук, дацэнт кафедры беларускага і рускага мовазнаўства УА «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка» *А. С. Васілеўская;*

настаўнік беларускай мовы і літаратуры вышэйшай катэгорыі ДУА «Сярэдняя агульнаадукацыйная школа № 7 г. Калінкавічы» *В. І. Голуб*

Д13 Даведнік па беларускай мове. 7 клас : даведнік для вучняў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі / [склад. **А. В. Ляўковіч**]. — 2-е выд. — Мазыр : Белы Вецер, 2014. — 67, [1] с.

ISBN 978-985-542-512-1.

Даведнік змяшчае матэрыял па ўсіх тэмах курса беларускай мовы 7 класа, складзены ў адпаведнасці з новымі правіламі беларускай арфаграфіі. Правілы пададзены ў выглядзе схем і табліц, што дазволіць структуравана матэрыял, зрабіць яго наглядным, палегчыць засваенне. Асабліва ўвага надаецца фарміраванню моўнай і маўленчай дзейнасці вучняў, выпрацоўцы арфаграфічных і пунктуацыйных навыкаў.

Рэкамендуецца вучням, настаўнікам беларускай мовы і літаратуры.

УДК 811.161.3(075.3=161.1)

ББК 81.2Бей-922

ISBN 978-985-542-512-1

© Ляўковіч А. В., склад., 2013

© Афармленне. ТАА ВД «Белы Вецер», 2013

Змест

<i>Уступнае слова</i>	5
Дзеепрыметнік як асобая форма дзеяслова	6
Скланенне дзеепрыметнікаў	7
Дзеепрыметнікавы зварот. Знакі прыпынку	8
Дзеепрыметнікі залежнага і незалежнага стану, іх утварэнне і ўжыванне	9
Поўная і кароткая формы дзеепрыметніка	12
Асаблівасці ўжывання дзеепрыметнікаў цяперашняга часу	13
Правапіс НЕ (НЯ) з дзеепрыметнікамі	15
Мастацкае апісанне знешнасці чалавека	15
Марфалагічны разбор дзеепрыметніка	16
Дзеепрыслоўе як асобая форма дзеяслова	17
Дзеепрыслоўны зварот. Знакі прыпынку	18
Дзеепрыслоўі незакончанага трывання, іх утварэнне і правапіс	20
Дзеепрыслоўі закончанага трывання, іх утварэнне і правапіс	20
Выбарачны пераказ тэксту	21
Марфалагічны разбор дзеепрыслоўя	21
Прыслоўе як часціна мовы	22
Групы прыслоўяў па значэнні	23
Ступені параўнання прыслоўяў	26
Марфалагічны разбор прыслоўя	28
Утварэнне прыслоўяў	28
Суфіксальны спосаб утварэння прыслоўяў	29
Прыставачны спосаб утварэння прыслоўяў	29
Правапіс НЕ (НЯ), НИ з прыслоўямі	30
Прыставачна-суфіксальны спосаб утварэння прыслоўяў	31

Дэфіс у прыслоўях	32
Правапіс спалучэнняў слоў, блізкіх да прыслоўяў	33
Правапіс прыслоўяў разам	34
Граматычныя асаблівасці службовых часцін мовы	35
Прыназоўнік як службовая часціна мовы	36
Групы прыназоўнікаў па значэнні	37
Невытворныя і вытворныя прыназоўнікі	38
Прыназоўнікі простыя, складаныя і састаўныя, іх правапіс	40
Марфалагічны разбор прыназоўніка	42
Асаблівасці ўжывання некаторых прыназоўнікаў у беларускай мове	43
Разважанне як тып тэксту	44
Злучнік як часціна мовы	46
Злучнікі простыя і састаўныя; адзіночныя, паўторныя і парныя	47
Злучальныя і падпарадкавальныя злучнікі	49
Злучальныя злучнікі	50
Падпарадкавальныя злучнікі	52
Марфалагічны разбор злучніка	54
Часціца як службовая часціна мовы	55
Асноўныя значэнні часціц	56
Правапіс часціц	57
Марфалагічны разбор часціцы	58
Часціцы НЕ і НИ, іх адрозненне	58
Правапіс НЕ (НЯ), НИ з рознымі часцінамі мовы (паўтарэнне)	60
Выклічнік як часціна мовы	63
Знакі прыпынку пры выклічніках. Дэфіс у выклічніках	65
Пераход слоў адной часціны мовы ў іншую	67

Уступнае слова

Даведнік складзены ў адпаведнасці з праграмай 7 класа па беларускай мове для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі з беларускай і рускай мовамі навучання. Будова даведніка цалкам адпавядае падручніку для 7 класа (аўтары Г. М. Валочка, С. А. Язерская). Складальнікам прадугледжана адпаведнасць кожнай схемы пэўнаму параграфу падручніка. Падача матэрыялу ў выглядзе схем і табліц, у якіх акцэнтавана ўвага на самае істотнае, дазваляе мінімізаваць час пры падрыхтоўцы да ўрокаў, хутка засвоіць матэрыял, лёгка запомніць і аднавіць яго, дапамагае паказаць узаемасувязь розных моўных узроўняў.

Купить в Беларуси: <http://belveter.by>

Купить в России: <http://mlbv.ru>

Даведачнае выданне

ДАВЕДНІК ПА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

7 клас

Даведнік для вучняў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі

С к л а д а л ь н і к **ЛЯЎКОВІЧ** Ала Вітальеўна

2-е выданне

Галоўны рэдактар *А. М. Дулеба*
Вядучы рэдактар *І. А. Даманчук*
Мастак *А. М. Рогава*
Мастак вокладкі *А. М. Рогава*
Камп'ютарная вёрстка *І. А. Даманчук*

Падпісана да друку з арыгінал-макета 03.01.2014. Фармат 60x84 1/16. Папера офсетная. Друк лічбавы. Ум. друк. арк. 3,95. Ул.-выд. арк. 1,84. Тыраж 4013 экз. Заказ 25/5425121-1.

Выдавец і паліграфічнае выкананне:

Пасведчанне аб дзяржаўнай гігіенічнай рэгістрацыі № 08-33-3.68371 ад 03.03.2010. Таварыства з абмежаванай адказнасцю «Выдавецкі Дом «Белы Вецер». Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы, распаўсюджвальніка друкаваных выданняў № 1/35 ад 16.09.2013. 247760, г. Мазыр, вул. Савецкая, 198/4. Тэл./факс (0236) 32-51-03, 32-51-22. Філіял: 220007, г. Мінск, вул. Валадзько, 30, оф. 417. Тэл. (017) 224-66-89, 298-50-26, 298-50-27.

book.belveter.by. E-mail: book@belveter.by

Купить в Беларуси: <http://belveter.by>

Купить в России: <http://mlbv.ru>